

MARRI CHETTU...

మర్రి చెట్టు

“ ఓ పెద్దవాస్! నువ్వెక్కడ దిగాలే? ” కండక్టర్ అడిగింది.

“ దండెపెల్లిలో దిగుతా బాంచెన్ ”

“ అయ్యో ముసల్దానా! మీ ఊరు దాటిచ్చినవ్ ”

“ ఏంది బాంచెన్? ఇంక మర్రి చెట్టు రాకనే పాయే గదా! ”

“నీ మర్రి చెట్టును కుక్కలెత్తుకపోయినయో! గాని దిగు. గిది మ్యూదరిపేట. నీయవ్స్! చెకినోల్లె నా ఇల్లు ముసుగుతది. జుల్లి దిగు. హెూల్దాన్ ... హెూల్దాన్ ...గీ ముసల్దాన్నీ దిగనియ్యి” కండక్టర్ కేసేసింది.

ఇంకోసారి చెప్పే అవసరం రాకుండా... కిర్రుమని బస్సు ఆగింది.

ప్రక్క నున్న ప్రయాణీకుడు “ అమ్మా! గా మర్రి చెట్టును ఎప్పుడో సరికేసిండ్లు ” అన్నడు.

వెనుకా ముందు ఆలోచించకుండా ...

“ ఈనింట్ల మీసగెల్ల .ఎవల్నేమన్నది? పాపపు గాడిది కొడుకులు, ఎట్ల సరుక బుద్ధయింది.

అల్ల చేతులకు జెట్టులు వుట్ట . అల్లు నాశనమైపోను . సక్కదనాల చెట్టు .సల్లని తల్లి తీరుండే ” అని తిట్టుకుంటూ, ఓ చేతిలో బట్టల మూలై , ఇంకో చేతిలో కర్రతో బస్సు దిగింది రాజవ్స్.

దాదాపు డెబ్బయి ఎనుబై సంవత్సరాల మధ్య వయస్సుంటుంది. తల మీద ఒక్క నల్ల వెండ్రుక దొరుకదు . నోట్స్ పండ్లన్నీ వున్నట్టు లేదు. ముక్కుకు పెద్ద ముక్కు వుల్ల. చేతులకు మట్టి గాజాలు, వెండి దండ

మన్నె 2024

14

మర్రి చెట్టు

MARRI CHETTU...

కడియాల. కాళ్లకు పట్ట గొలుసులు, నడుముకు ఒడ్డాణం. చెవులకు బరువైన పడిగెలు. బరువుతో చెవులు సాగిపోయి రంధ్రాలు స్పష్టంగా కనిపిస్తున్నాయి. చామన చాయ శరీరమే కావచ్చు, కాయకష్టం చేయడంతో ముడుతలు పడి నల్లగా కనబడుతుంది.

ఆమె వెనుకనే దిగింది రాజువ్వుకు చెల్లెలు వరుస.

“ఎమైందే అక్కా ! గట్ల తిట్టవడితివి? స్టేటి మర్చి పోయింది నువ్వు, ఊరు గుర్తు వట్టలేదా? అప్పుడప్పుడు బిడ్డెను జూసేతండుకు అచ్చి అచ్చిపోతుంటవు కదా ! ఇయ్యల్ల గిట్టెట్లయింది?” అంది.

“బస్సు దిగినంక గోడిసేపు గా చెట్టు కింద గూసుంటే ...మనసు హాయిగనిపిత్తుండే. ఎండల వడతై పానం సల్ల వడుతుండే. నా బిడ్డను సూచిస్తన్నప్పుడల్ల మనూరు బస్సు అచ్చెదాక గా చెట్టు కిందనే కూసునేదాన్ని” రాజువ్వు మనసంత మర్రి చెట్టు మీదనే వుంది. ఎండలో వేరే వూరై దిగినమన్న బాధ కంటే బంగారమసోంటి చెట్టును సరికేసిస్తనేదే ఎక్కువ బాధ పెడుతుంది.

“బస్సు అచ్చెదాక గాడ ఆప చెట్టు నీడకు కూసుందాం రావే అక్కా ! ” అంది.

వెళ్లి రోడ్డు పక్కనున్న చెట్టు నీడకు బండల మీద కూర్చున్నారు. ఎండకు తల మీద కొంగులు కప్పుకొన్నారు.

తమతో తెచ్చుకున్న నీళ్ల బుడ్డి లోని నీళ్లు కొన్ని తాగింది.

“ ఇగో గొన్ని నీళ్లు తాగే అక్కా ! నోరెండుక పోతది ” అంది.

ఎడమ చేత్తో అందుకొని గట గట నాలుగు బుక్కలు తాగిచ్చేసింది.

“సల్లగున్నయానే అక్కా ” మాట్లాడిద్దామని అడిగింది.

సమాధానమియ్య లేదు.

“ ఇంకొన్ని తాగు ” అంది. వద్దన్నట్టు చేతితో సైగ చేసింది రాజువ్వు.

“అవునే అక్కా! ఏ మర్రి చెట్టు? ఏంది కత? మనం ఇక్కడ దిగుడుకు, ఊరు దాటచ్చుడుకు గా చెట్టు నరుకుడుకు సంబంధమేంది?” అనుమానంగ అడిగింది.

“నువ్వు ఇంతకు ముందెన్నడు గా చెట్టును సూల్చేదు గదా! సూత్రే నా కంటే నువ్వె ఎక్కువ బాద పడేదానివి. గా మర్రి చెట్టు ఇయ్యాలటదా... నిన్నటిదా? నా సిన్నతనం నుంచి జూస్తున్న. ఏ సల్లని తండ్రి గాడు నాటిండో! సచ్చి ఏ సర్గానున్నడో! ఎప్పుడు సూసిన పచ్చగుంటుండే. ఊరు నడివిట్ల నుంచిదాంబరు రోడ్డు. పక్కకు పెద్ద మర్రి చెట్టు. దాని కొమ్మలు ఎంత పొడుగో చెప్పకీగ. చెట్టు మీద రకరకాల పిట్టలు, రామచిలుకలు, గొర్రెంకలు, కాకులు, ఉడుతలు. పిలగాండ్లు ఊడలు వట్టుకొని ఉయ్యాలూగినట్టు ఊగెటోల్లు. చెట్టు కింద గూసుంటే లెవ్వ బుద్ధి గాకపోవు.

సోమారం అంగడి. ఇగ ఆనాడైతే చెట్టు కింద జాగనే దొరుకది. సుట్టు నాలుగుగూల్ల మందత్తరు. కాయగూరలు, పప్పు దినుసులు, నూనెలు, నసెం, బజ్జీలు, బోలుపాలాలు, కారప్పుస, గాజులు, చెప్పలజోల్లు, మొగుదాల్లు, పగ్గాలు, నులుక తాలు, తనుగులు, దొత్తెలు, చీపుర్లు, అగ్గిపెట్టెలు, పొగాకు, సుట్టలు, బట్టలు, సీరెలు, రయికలు, దోతుల జోడలు, సెడ్డి బనీళ్లు... గిది గదని ఏమీ లేదు. తీరోక్క దుకాస్తుంటాయి. చెట్టు కింద జాతర్నె అనుకో.

సుట్టాలు కల్లుకుంటరు. మంచి చెడ్డలు అర్చుకోని, కడుపునిండ మాట్లాడుకుంటరు. పడుసు పిల్లగాండ్లు సబ్బులు, పొవడర్లు, అద్దాలు, దువ్వెన్ను, కాటుక డబ్బీలు కొనుక్కపోతరు.

ఎంత ఎండకాలమైన పరేషానేమీ లేదు. గీ చెట్టు కాపాడుతుండే. వేరే వూరొల్లకు ఎవలిదన్న ఇల్లు పత్త తెలువక పోతే చెట్టుకాడ ఎవల్నడిగిన సెప్పెటోల్లు.

చెట్టుకు ఓ పక్క చాయి ఓటలుంది. అండ్ల వూరీలు, బజ్జీలు, పకోడి, కార, అటుకులు, లడ్డులు దొరుకుతాయి. ఇంటికి పోయెటప్పుడు పిల్లగాండ్లకు ఏదోకటి పొట్లం కట్టిచ్చుక పోతరు.

గా మర్రి చెట్టుతోనే ఆ వూరికి అందం. గంతేగాడు... గా చెట్టు కింద ఎన్నో పంచాయితలు జరుగుతుండే. మన్నెపోల్లు, మాదిగోల్లు, సాకలోల్లు, మంగలోల్లు, కుమ్మరోల్లు, అవుసులోల్లు, వడ్లకమ్మరోల్లు, గొన్నోల్లు, దూదెకులోల్లు, తురుకోల్లు, తెనుగోల్లు, పెరుకోల్లు, కాపోల్లు... గా కులం గీ కులమని ఏమీ లేదు. ఎవలి పంచాయితైనా దీని కిందనే జరుగుతుండే”

“మరి గా ఊల్లె పంచాయితీ ఆపీసు లేదా? ”

“ఆ... ఎందుకు లేదు ! ఉన్నది. గక్కడికి ఎవలు పోరు. అందరు గాడ్నే కూసుంటరు. సర్పంచ్ గూడ ఆడికె అత్తడు. ఒకటా రెండా ఎన్నో ఏండ్ల సంది గిట్టనే ...

అత్త కోడండ్ల గుసులాటలు, అన్న దమ్ముల లొల్లి, పాలోల్ల కొట్లాలు, పెండ్లం మొగల్ల జగుడాలు ఏదన్న గాని గీడ తప్పి అయితుండే. చెట్టు మొదలుకు అనికొని సర్పంచ్, పటేండ్లు, పెద్ద మనుసులు, కూసుంటరు.. ఇగ అచ్చినోల్లందరు నీడకు కూసుంటరు. దినాల కొద్ది అయితుండే కొన్ని మొండి పంచాయితీలైతే. కొన్ని తెగని కొట్లాటలు వాయిదా ఏసుకొని మల్లీనాడు కూసుండురు.

గప్పుడు పోలీసు టాసనా ఎమన్ననా? ఏదున్న పెద్ద మనుసులు చెప్పినట్టు ఇందురు. గప్పటి మనుసులకు నియ్యతుండే. అందుకే బరుకతుండే. మానానికి పడిసత్తురు . పొరుగురోల్లకు ఆగెతండుకు మంచి సౌలతుండే. కరెంటు బిల్లు తీసుకునే సార్లు, పసి పిల్లగాండ్లకు పల్కు సుక్కలేసే దాయమ్ములు గీ చెట్టు కిందనే వుండేటోల్లు.

బస్సులు, లారీలు, జీపులు అన్ని చెట్టు కాదనే ఆగుతయి. గదే బస్టాండు.

ఎండాకాలం గొల్ల రాజన్న సల్లటి నీల్ల కుండలు వెట్టి అచ్చి పోయెటోల్లకు నీల్లిత్తుండే. పెద్ద పెద్ద కాగులల్ల నింపి పెడుతుండే. ఎండల వదచ్చినోల్లు కడుపు నిండ తాగి “ రాజన్న నీ కడుపు సల్లగుండ ” అని దీవించిపోయెటోల్లు ” కండ్లకు కట్టినట్టు వర్ణించింది రాజవ్వ. గదవ కింద చేతులు పెట్టుకొని ఆసక్తిగా వింటుంది రాజవ్వ చెల్లె.

MARRI CHETTU...

“బసు దిగెటోల్లు , ఎక్కెతందుకచ్చినోల్లు ఎవలో ఒకలు ఎప్పుడు జూసినా మందే చెట్టు కింద.

నాకేమన్న సదువా సందెనా? ఊరు దగ్గరి కత్తుందనిపితై బస్సు కిటికీల నుంచి బయటికి సూత్తుంటి. మర్రి చెట్టు కొమ్మలు ఎంతన్న దూరం దాక కనవడుతుండే. గట్ల కనవడంగనే మెల్లగా లేసి కండక్టరు దగ్గరికి పోయి నిలవడితే మర్రి చెట్టు కాడ ఆపుతుండే. గట్ల గా చెట్టచ్చిందంటే దండేపెల్లి ఊరచ్చిందని ఎరుకైతుండే.

ఇయ్యల్ల సుగ గట్లనే సూసుకుంట కూసున్న చెట్టు ఇంక రాలేదని బస్సు దిగలేదు. నేను ఈ నడుమ రాక బాగొద్దులైంది. నా తీరు ఎంత మంది ముసులోల్లు కాదువద్దరో ! పాపం మనస్సొంటి సదువు రానోల్లకు గా చెట్టే గుర్తు ” రాజవ్వ చెప్తుండగానే దండేపెల్లి వెళ్లె బస్సు వచ్చింది. ఇద్దరు బసెక్కి ఊరై దిగిను.

బస్సు దిగుడే ఆలస్యం.... రాజవ్వ దబ దబా వెళ్లి ఆ మర్రి చెట్టు ఉండే చోట కొద్ది సేపు సంతాపం ప్రకటించినట్లు మౌనంగా, విచారంగా, నిల్చోని అటు ఇటు చూసింది.

చెట్టు సరికి వేయగ మిగిలిన మొదలు పైన గడ్డి వేసి కాల్చేసిన బూడిద తప్ప ఏమీ లేదు. ఒకనాటి అందం కనిపించలేదు రాజవ్వకు. “బోసి పోయింది ఊరు” అనుకుంది లోలోన.

“నీ ఊరు గాదు, నీ జాగ గాదు. నీకెందుకు ? పా... ఇంటికి పోదాం ” అనడంతో ఇంటి వైపు నడక మొదలు పెట్టింది. అటు ఇటు చూసుకుంటూ రాజవ్వ బిడ్డ ఇంటికి చేరుకున్నారు.

“అవ్వా ! మంచిగున్నవా ! అయ్య మంచిగున్నదానే ? ” అంటు చేతిలోని బట్టల ముళ్లె తీసుకుంది. బెనన్నట్టు తల ఊపింది రాజవ్వ.

“ఏమే చిన్నవ్వ ఇంటికాడ అందరు మంచిగున్నరా! అడ్డింది రాజవ్వ బిడ్డ.

“ఆ... బిడ్డ అందరు మంచిగున్నరు. నువ్వెట్టున్నవూ. అల్లుడు, మనుమలు, మనుమరాండ్లు మంచి గున్నరా? ”

"గా మర్రి చెట్టును ఎవలు నరికినారు? అదేమన్నది? ఎవని సొమ్ము తిన్నది?" రాజవ్వ బిడ్డతోని అనుకుంటు వెళ్లి అరుగు గద్దె మీద కూలబడ్డది.

"ఏ మర్రి చెట్టు?" బిడ్డ అడిగింది.

"బస్టాండు కాడిది" రాజవ్వ చెల్లె చెప్పింది.

"గా చెట్టు సంగతి నీకిప్పుడెందుకే? అవ్వా!"

"బిడ్డా! ఊరికె గాని, ఇంటికే గాని చెట్లతోనే అందం. మీ ఊరికి ఆ చెట్లతోనే శోభ వుండే. ఇప్పుడంత బోడి బోడి అనిపిస్తోంది.

"మొన్నేమద్య రోడ్లు వెదల్లు చేసెటోల్లు గా చెట్టు రోడ్డుకు నడుమల్లబ్బిందని నరికేసిను" అంది బిడ్డ.

"ఈని రోడు మీద మన్నువడ... గా చెట్టు అడ్డమవుందా? దాన్ని తప్పిల్లి ఎయ్యరాక పోయిందా? మస్తూ జాగుంది గదా! సక్కడనపు చెట్టును పొట్టనవెట్టుకున్నరు" అంటు బిడ్డ తెచ్చిన చెంచెడు నీళ్లు గటగట తాగి, ఇంట్లకు నద్దీంది రాజవ్వ. వెనుకాల వెళ్లింది రాజవ్వ చెల్లెలు.

నమస్తె తెలంగాణ (బతుకమ్మ) 20 ఆక్టోబర్ 2013

రంది కథ సంకలనం 2013